

UCHWAŁA NR

RADY MIEJSKIEJ W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM

z dnia

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz
Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 - 2030 w Nowym Dworze
Mazowieckim**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1 Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 - 2030 w Nowym Dworze Mazowieckim w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2 Traci moc uchwała nr XVIII/277/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 w Nowym Dworze Mazowieckim.

§ 3 Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Nowy Dwór Mazowiecki.

§ 4 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

do projektu Uchwały Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 w Nowym Dworze Mazowieckim

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Obecnie obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej nr XVIII/277/2020 r. z dnia 30 grudnia 2020 r.

W związku z nowelizacją ww. ustawy wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), konieczne jest przyjęcie przez Radę Miejską w Nowym Dworze Mazowieckim Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały. Program wyznacza kierunki działań podejmowanych na rzecz osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, mieszkańców miasta Nowy Dwór Mazowiecki oraz przedstawicieli instytucji zobowiązanych do działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Program zakłada łączenie ze sobą aktywności w obszarach inicjowania, rozwijania różnorodnych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej, doskonalenia współpracy interdyscyplinarnej z tworzeniem warunków sprzyjających wzrostowi świadomości i wrażliwości społecznej, co stanowi podstawę budowania spójnego oraz funkcjonalnego systemu oparcia społecznego dla osób doznających przemocy domowej.

W związku z powyższym przyjęcie uchwały jest zasadne.

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Nowym Dworze Mazowieckim
z dnia

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ
NA LATA 2025-2030
W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM**

SPIS TREŚCI

I WSTĘP.....	3
II PODSTAWY PRAWNE.....	4
III CHARAKTERYSTYKA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ.....	5
IV DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM	8
V ZADANIA SŁUŻB W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ	15
VI CELE PROGRAMU.....	24
VII HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2025-2030	25
VIII ADRESACI PROGRAMU.....	28
IX REALIZATORZY PROGRAMU.....	28
X MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	28
XI FINANSOWANIE PROGRAMU	29

I WSTĘP

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej, zmierzającego do zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz pogłębiania społecznej świadomości, zapewnienia skutecznej pomocy osobom doznającym przemocy, spowodowania konsekwencji prawnych i moralnych wobec osób stosujących przemoc, a także aktywizowania świadków i społeczności tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025–2030.

Działania opracowanego programu mają charakter długofalowy. W miarę pojawiających się potrzeb oraz w przypadku zmiany sytuacji społecznej mogą one ulegać modyfikacjom.

W 2023 r. zaczęło obowiązywać wiele istotnych zmian dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy. Najistotniejsze zmiany przepisów prawa dotyczące przeciwdziałaniu przemocy głównie dotyczą:

- Diagnozowania przemocy w oparciu o jej nowe nazewnictwo oraz definicję - „przemoc domowa zamiast przemoc w rodzinie”- zmiana ta zapewnia właściwe spojrzenie na jednostkę doświadczającą przemocy, a nie rodzinę jako taką, w której przemoc występuje,
- Poszerzono definicję osoby doznającej przemocy domowej, osoby stosującej przemoc domową oraz świadka przemocy domowej. Przemoc domowa nie dotyczy już tylko osób wspólnie mieszkających oraz gospodarujących.
- Obowiązkowy udział osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno – edukacyjnych lub psychologiczno–terapeutycznych.
- Nowe zasady funkcjonowania Zespołów Interdyscyplinarnych.
- Nowe zasady realizacji procedury Niebieska Karta w oparciu o zmiany w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

II PODSTAWY PRAWNE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób

Doznających Przemocy Domowej w Nowym Dworze Mazowieckim został opracowany i realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 z późn. zm.).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowy Dwór Mazowiecki na lata 2022 - 2027. Jest on również zgodny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030.

III CHARAKTERYSTYKA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a. narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b. naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,

- c. powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d. ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e. istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa jest:

- intencjonalna – jest zamierzonym działaniem, którego celem jest podporządkowanie osoby, wobec której stosuje się przemoc,
- wykorzystuje przewagę sił uniemożliwiając obronę i opiera się na władzy i kontroli,
- narusza prawa i dobra osobiste,
- powoduje cierpienie i ból,
- ogranicza możliwości i narusza prywatność.

Doświadczenie przemocy domowej jest wyjątkowo trudną sytuacją – osoby bliskie, które zamiast być źródłem miłości i oparcia stanowią realne zagrożenie dla zdrowia i życia. Przemoc domowa występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia i statusu materialnego. Może pojawić się na każdym etapie związku. Jej istotą jest uzyskanie kontroli i władzy. Osoba stosująca przemoc dąży do zbudowania przewagi sił i do władzy – po to, aby pozbawić osobę doświadczającą przemocy możliwości samostanowienia i obrony swoich praw.

Przemoc domowa powtarza się i nasila wraz z upływem czasu. Związki, w których istnieje przemoc, przechodzą zazwyczaj przez trzy fazy tzw. cyklu przemocy:

□ faza narastającego napięcia: wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, najczęściej są to błahostki, drobne nieporozumienia, które wzmagają napięcie. Osoba doświadczająca przemocy podejmuje próby rozładowania napięcia, uspokojenia partnera poprzez spełnianie jego żądań i oczekiwań – to błędne przekonanie, że w ten sposób można uniknąć przemocy.

□ faza ostrej (gwałtownej) przemocy: następuje wybuch agresji słownej i fizycznej; dochodzi do gorącej przemocy; sprawca zmienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. Zdrowie i życie osoby doświadczającej przemocy może być zagrożone. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji – osoby doświadczające przemocy w

obawie i poczuciu zagrożenia decydują się wezwać pomoc, zwracają się o wsparcie do bliskich; mogą potrzebować pomocy medycznej.

□ faza miodowego miesiąca: to czas skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynna i miła. Pozwala wierzyć, że teraz będzie inaczej i to się więcej nie powtórzy; utrudnia podjęcie decyzji o szukaniu pomocy. Osoba stosująca przemoc nie jest w stanie jednak długo pełnić takiej roli, z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się od nowa. Fazy cyklu powtarzają się: napięcie, akt przemocy, okres miodowego miesiąca. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza i dotkliwsza. Osoba stosująca przemoc nie przeprasza już tak gorliwie jak na początku, a fazy pojednania trwają krócej. Psychologiczne spojrzenie na przemoc domową zwraca naszą uwagę na cierpienie i bezradność osób doświadczających przemocy, odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne sterujące przemocą oraz złożone procesy interakcji między osobą stosującą przemoc i osobę jej doświadczającą. Psychologiczne zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu w wyzwalaniu się od przemocy i w naprawianiu szkód, jakie poczyniła w życiu osób doświadczających przemocy.

Przemoc domowa może przybierać różną postać. Każdy z rodzajów przemocy może przybierać różne formy. Osoby doświadczające przemocy domowej rzadko doświadczą tylko jednego jej rodzaju.

Przemoc fizyczna – to wszelkiego rodzaju bezpośrednie działanie z użyciem siły, którego rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. klapsy, potrząsanie, ciągnięcie za włosy, popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni, itp. Przemocy fizycznej zawsze towarzyszy przemoc psychiczna.

Przemoc psychiczna – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, np. wyśmiewanie, zastraszanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, ubliżanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, stosowanie gróźb, szantażowanie, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, itp. Przemoc psychiczna może występować bez udziału przemocy fizycznej.

Przemoc seksualna – to zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli, jak również na kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma lub ma obawy dotyczące danego zachowania seksualnego np. nieakceptowane

pieszczoty i praktyki seksualne, wymuszanie nieakceptowanych pieśczoł i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, gwałł, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych, uszkodzenia genitaliów, piersi, zmuszanie do oglądania filmów i zdjęć pornograficznych, itp. Przemoc seksualna występuje wraz z przemocą fizyczną i psychiczną.

Przemoc ekonomiczna – to działanie mające na celu całkowite uzależnienie finansowe, np. odbieranie zarobionych pieniędzy, odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych, uniemożliwienie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny, okradanie, niszczenie przedmiotów, itp.

Cyberprzemoc – to zachowania wykorzystujące środki komunikacji elektronicznej na odległość do zastraszania, nękania, prześladowania, kontrolowania, np. obraźliwe i krzywdzące wiadomości sms, e-maile, rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów, czy komentarzy na portalach społecznościowych, podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Narzędziami stosowanymi są głównie: czaty, komunikatory, strony internetowe, poczta elektroniczna, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy sms i mms.

Zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym, jak i poważne długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym. Destrukcyjna siła przemocy niszczy cały system rodzinny, rozsądza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Przemoc posiada ogromną moc wywierania wpływu na całe funkcjonowanie człowieka, na pracę jego umysłu, na jego procesy emocjonalne, jego świat zewnętrzny – niezwalczana przybiera na sile i eskaluje. Działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są m. in. poprzez procedurę Niebieskie Karty, która obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy, w oparciu o zasady określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

IV DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM

Program został opracowany w oparciu o materiały własne i dane statystyczne uzyskane od podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy osobom doznającym przemocy powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Na podstawie danych statystycznych Zespołu Interdyscyplinarnego obejmujących lata 2020-2023 wynika, iż liczba zakładanych Niebieskich Kart wszczynających procedurę zwiększyła się prawie dwukrotnie. W 2020 roku wszczęto 51 procedur, natomiast w 2023 roku było ich już 92.

Od 2020 roku świat, jak i Polska mierzyła się z trwającą pandemią COVID - 19 wywołaną przez koronawirusa SARS - CoV-2. Izolacja społeczna wpłynęła na zwiększenie agresji w domach. Jak można zauważyć większość wszczętych procedur Niebieskie Karty została założona przez Policję (2020 r. – 44, 2021 r. – 50, 2022 r. – 59, 2023 r. - 83). Wynika z tego, iż to Policja była na pierwszej linii w kontakcie z osobami potrzebującymi wsparcia.

Tabela 1. Liczba Niebieskich Kart A założonych przez instytucje w latach 2020-2023

Podmioty sporządzające NK A	Liczba Niebieskich Kart A wszczynających procedurę			
	2020	2021	2022	2023
Policja	44	50	59	83
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	6	13	11	4
Oświata	1	2	1	4
Ochrona zdrowia	0	0	0	1

MKRPA	0	0	0	0
Razem	51	65	71	92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowym Dworze Mazowieckim

Wzrost liczby Niebieskich Kart może być również związany z tendencją wzrostową osób szukających wsparcia i pomocy w sytuacjach przemocy domowej. Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie powodują zmiany świadomości społecznej i z jednej strony zwiększa się gotowość osób doznających przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

Tabela 2. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie powoływania grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych oraz spotkań ZI i grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych z uwzględnieniem sporządzonych Niebieskich Kart C i D oraz zakończonych procedur NK.

	2020	2021	2022	2023
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	41	49	55	57
Liczba powołanych grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych	51	65	71	92
Liczba spotkań grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych	425	661	657	593
Liczba NK C sporządzonych przez członków grup	48	53	74	83

roboczych/diagnostyczno-pomocowych				
Liczba NK D sporządzonych przez członków grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych	51	47	62	69
Łączna liczba zakończonych procedur NK	51	53	77	88
Liczba zakończonych procedur NK z powodu zakończenia przemocy w rodzinie	32	34	57	58
Liczba zakończonych procedur NK z powodu braku zasadności podejmowania działań	19	19	20	30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowym Dworze Mazowieckim

W przypadkach powzięcia podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej zawiadamiana jest Prokuratura. W latach 2020-2023 łącznie w 39 przypadkach na wniosek pracownika socjalnego zostało złożone zawiadomienie do organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy domowej.

Z obserwacji i analizy zebranych danych statystycznych wynika, iż najczęściej osobami stosującymi przemoc są mężczyźni w przedziale wiekowym 18-67 lat, zaś osoby doznające przemocy to kobiety w wieku od 18-67 lat. Ponadto należy zaobserwować wzrost liczby kobiet powyżej 67 roku życia doświadczających przemocy domowej.

Tabela 3. Charakterystyka osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc

	Charakterystyka osób dotkniętych przemocą				Charakterystyka osób stosujących przemoc			
	Ogółem	do 18 rż	18-67 lat	od 67 lat	ogółem	do 18 rż	18-67 lat	od 67 lat
Kobiety	50	10	34	6	11	0	10	1
Mężczyźni	9	2	7	0	41	0	39	2
Razem 2020 rok	59	12	41	6	52	0	49	3

Kobiety	51	9	37	5	12	0	12	0
Mężczyźni	27	13	12	2	54	1	52	1
Razem 2021 rok	78	22	49	7	66	1	64	1
Kobiety	65	9	50	6	15	1	14	0
Mężczyźni	20	3	13	4	56	1	53	2
Razem 2022 rok	85	12	63	10	71	2	67	2
Kobiety	74	10	54	10	18	0	18	0
Mężczyźni	28	12	13	3	71	1	68	2
Razem 2023 rok	102	22	67	13	89	1	86	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowym Dworze Mazowieckim

Jak wynika z danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Mazowieckim w 2020 r. doszło do 563 interwencji domowych na terenie miasta. W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. odnotowano 582 interwencje domowe. W roku 2022 w 482 przypadkach policja interweniowała w domach. Natomiast w 2023 roku funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji podjęli 509 interwencji domowych. W porównaniu do danych z lat ubiegłych wynika, iż liczba interwencji domowych wzrasta.

Tabela 4. Liczba podjętych przez policję interwencji domowych.

	Wykaz interwencji domowych podjętych przez policję			
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Interwencje domowe	563	582	482	509

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Mazowieckim

Na podstawie danych procedur „Niebieskie Karty” wynika, że alkohol stanowi zazwyczaj główną przyczynę występowania przemocy w rodzinie. W 2023 r. wszczęto 92 procedury Niebieskie Karty w 86 rodzinach. Spośród tych 86 rodzin 53 borykało się z problemem alkoholowym. Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Coraz

częściej przyczyną przemocy domowej jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych. W przypadku wystąpienia uzależnienia u osób stosujących przemoc jest składany wniosek do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o objęcie programem leczenia odwykowego. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kieruje osoby uzależnione do podjęcia terapii odwykowej lub w niektórych sytuacjach składa wnioski do sądu. Udział członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pracach grup diagnostyczno-pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny przedstawia się następująco: w roku 2020 odbyło się 221 spotkań z udziałem członków MKPRA, w roku 2021 było 346 spotkań, w roku 2022 członkowie MKRPA uczestniczyli w 420 spotkaniach, zaś w 2023 roku w 310 spotkaniach.

Tabela 5. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie prowadzenia spraw.

	Wnioski prowadzone przez MKRPA	Liczba osób, które uczestniczyły w terapii	Wnioski skierowane do sądu przez MKRPA
2020 r.	99	28	4
2021 r.	113	21	8
2022 r.	123	45	8
2023 r.	106	32	6
Razem	441	126	26

Źródło: Opracowanie Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odnotowuje duży wzrost spraw prowadzonych w latach 2020- 2023 w porównaniu do lat ubiegłych. W latach 2016- 2019 łączna ilość wniosków wynosiła 333, zaś w latach 2020-2023 wynosiła 441. I tak w roku 2020 MKRPA prowadziła 99 spraw, zaś w 2021 roku wniosków było 113, w 2022 roku – 123, natomiast w ubiegłym roku wniosków było 106. Komisja kierowała wnioski do sądu w ilości: 2020 rok – 4 osoby, 2021 rok – 8, 2022 rok – 8, 2023 rok – 6. W terapii uczestniczyło 28 osób w 2020 roku, 21 osób w 2021 roku, 45 osób w 2022 roku i 32 w 2023 roku.

Niezwykle istotne dla działań zmierzających przeciwdziałaniu przemocy jest pomoc psychologiczna i terapeutyczna. W ramach bezpłatnych porad i konsultacji specjalistów dla

mieszkańców Nowego Dworu Mazowieckiego udzielanych przy Ośrodku Pomocy Społecznej w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w roku 2023 r. specjaliści przyjęli 501 osób. W programie terapeutycznym dla osób dotkniętych przemocą domową udział wzięły 72 osoby, 15 osób uczestniczyło w psychologicznej terapii indywidualnej. Program terapeutyczny ukończyły 24 osoby. W punkcie udzielane były również porady i konsultacje prawne dla osób w trudnej sytuacji życiowej i społecznej spowodowanej uzależnieniem i przemocą.

Na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż wiodącymi przesłankami ubiegania się o pomoc społeczną w latach 2020-2023 tak jak i w latach ubiegłych, była trudna sytuacja zdrowotna (długotrwała choroba i niepełnosprawność), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ubóstwo. W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy 467 rodzinom. Zwykle w rodzinach, które korzystają ze świadczeń pomocy społecznej często występuje kilka powodów przyznania pomocy. Problem przemocy nie zawsze wiąże się z trudną sytuacją ekonomiczną rodziny. W dużym stopniu dotyka również rodziny o wyższym statusie ekonomicznym i społecznym. Tylko 2 rodziny w roku 2023 skorzystały z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie.

Tabela 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwzględnieniem przyczyn przyznania pomocy.

Powody przyznania pomocy	2020 r. liczba rodzin	2021 r. liczba rodzin	2022 r. liczba rodzin	2023 r. liczba rodzin
Razem	588	557	544	467
Liczba osób w tych rodzinach	1027	933	970	747
Alkoholizm	47	38	26	25
Bezdomność	19	22	23	22
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia	178	194	227	192

gospodarstwa domowego				
Bezrobocie	137	158	124	127
Długotrwała lub ciężka choroba	314	333	340	295
Narkomania	4	4	3	2
Niepełnosprawność	287	259	230	211
Potrzeba ochrony macierzyństwa	31	19	13	11
Przemoc w rodzinie	2	4	0	2
Sytuacja kryzysowa	3	8	1	2
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	5	1	6
Ubóstwo	178	222	198	169

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Nowego Dworu Mazowieckiego w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie. Należy zauważyć, że dotyczy rodziny o różnym statusie społecznym. Przytoczone dane liczbowe dotyczące zjawiska przemocy mogą nie odzwierciedlać w pełni faktycznej skali problemu, ponieważ jest to temat wstydlivy i często zatajany, aż do chwili wystąpienia sytuacji drastycznej i ewidentnej, bezpośredniej przemocy fizycznej.

V ZADANIA SŁUŻB W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Gmina

Do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno-pomocowe

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez:

- ✧ diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- ✧ inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- ✧ inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- ✧ opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- ✧ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- ✧ powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- ✧ monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- ✧ przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ✧ kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;

♣ składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- ♣ dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty" oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- ♣ realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- ♣ zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność;
- ♣ realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- ♣ występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- ♣ występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
- ♣ monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty";
- ♣ zakończenie procedury "Niebieskie Karty";
- ♣ dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
 - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury "Niebieskie Karty";
 - b) wszczęcia procedury "Niebieskie Karty";
- ♣ informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

Pomoc społeczna

Celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy domowej. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:

- ♣ diagnozuje sytuację, potrzeby i zasoby osoby doznającej przemocy domowej;
- ♣ udziela kompleksowych informacji o:
 - a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej,
 - b) formach pomocy małoletnim doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
 - c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy domowej;
 - ♣ organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej;
 - ♣ zapewnia osobie doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej lub innej placówce, w tym prowadzonej przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - ♣ bierze udział w opracowaniu przez grupę diagnostyczno-pomocową indywidualnego planu pomocy;
 - ♣ podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową;
 - ♣ może prowadzić rozmowy w szczególności o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz informować osobę stosującą przemoc domową o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii, udziału w programach korekcyjno-

edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.), dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Decyzję tą pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką.

Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

Ochrona zdrowia

Głównym zadaniem ochrony zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często temu towarzyszą mu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc osobom doznającym przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- ♣ umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- ♣ poinformowanie osoby dotkniętej przemocą o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,
- ♣ wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły psychicznej,
- ♣ poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,
- ♣ powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (np. podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała)

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno-pomocowych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak

również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”. Ponadto w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową wraz z pracownikiem socjalnym i funkcjonariuszem Policji podejmuje decyzję o zapewnieniu dziecku ochrony przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.), w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Policja

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Funkcjonariusz Policji zgodnie z obowiązującym prawem podejmuje następujące działania :

- ♣ udziela osobie doznającej przemocy domowej niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy przedmedycznej;
- ♣ organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej;
- ♣ podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób doznających przemocy domowej, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby stosującej przemoc domową środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
- ♣ przeprowadza, o ile jest to możliwe, z osobą stosującą przemoc domową rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby stosującej przemoc domową albo nad małoletnim lub pełnoletnią osobą nieporadną ze względu na jej wiek lub stan zdrowia, oraz wzywa osobę stosującą przemoc domową do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- ♣ przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- ♣ podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową;

- ♣ dokonuje niezbędnych ustaleń w zakresie udziału osoby stosującej przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- ♣ informuje, w formie notatki urzędowej, zespół interdyscyplinarny o działaniach podejmowanych wobec osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową, w tym w szczególności o udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Funkcjonariusz Policji uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych powoływanych przez zespół interdyscyplinarny. Ponadto w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową wraz z pracownikiem socjalnym, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką podejmuje decyzję o zapewnieniu dziecku ochrony przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.), w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W związku z wystąpieniem zjawiska przemocy domowej Policja oraz Żandarmeria Wojskowa posiadają uprawnienia w zakresie ochrony osób dotkniętych przemocą domową w formie wydania :

- nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub
- zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Nakaz lub zakaz może być wydawany w stosunku do osoby, która swoim zachowaniem, polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia. Jest on natychmiast wykonalny i może być stosowany łącznie.

Ponadto funkcjonariusze Policji i Żandarmerii podczas interwencji w związku z wystąpieniem zjawiska przemocy domowej mogą wydać :

- zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą;

- zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą domową, i przebywania na tym terenie – jeżeli osoba dotknięta przemocą domową uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia doznaje przemoc powinien podjąć następujące kroki:

- ⤴ przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności,
- ⤴ diagnozuje sytuację i potrzeby osoby doznającej przemocy domowej,
- ⤴ udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę ich sytuacji,
- ⤴ organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej
- ⤴ udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom

świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą domową,

- ♣ wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje następujące działania:

- ♣ diagnozuje sytuację i potrzeby osoby doznającej przemocy domowej,
- ♣ udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy domowej,
- ♣ organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej,
- ♣ prowadzi rozmowy z osobami stosującymi przemoc domową na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii oraz udziale w programie korekcyjno – edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- ♣ wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

Przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są członkami zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych powołanych przez zespół interdyscyplinarny.

VI CELE PROGRAMU

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie miasta Nowy Dwór Mazowiecki

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
2. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
3. Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

VII HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2025-2030

Lp.	Cel	Rodzaj działania	Wskaźniki	Termin realizacji
-----	-----	------------------	-----------	-------------------

1	Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.	- zapewnienie wsparcia i pomocy dla osób doznających przemocy domowej poprzez działania zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, - realizacja procedury „Niebieskie Karty”, - upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej, - udzielenie specjalistycznego poradnictwa dla osób doznających przemocy domowej, - zapewnienie ochrony małoletnim doznającym przemocy	- liczba utworzonych grup diagnostyczno - pomocowych, - liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno pomocowych również w rozszerzonym składzie, - liczba wszczętych procedur Niebieska Karta, - liczba procedur Niebieska Karta kontynuowanych z lat poprzednich, - liczba wypełnionych formularzy NK A dokumentujących kolejne zdarzenia, - liczba osób doznających przemocy domowej, - liczba wypełnionych formularzy NK C, - liczba zakończonych procedur Niebieskie Karty, - liczba opracowanych materiałów informacyjnych, - liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, - liczba osób uczestniczących w terapii indywidualnej lub grupowej, - liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia również samopomocowych, - liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w	2025-2030
---	--	--	--	-----------

		domowej,	trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,	
2	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.	- działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Katy”, - organizowanie rozmów motywacyjnych z osobami stosującymi przemoc domową,	- liczba osób stosujących przemoc domową, - liczba wypełnionych formularzy NK-D,	2025-2030

		- kierowanie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym, - wydawanie zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym lub zbliżania się do niego oraz nakazu opuszczenia lokalu,	- liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym lub psychologiczno - terapeutycznym, - liczba osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny, - liczba wniosków do MKRPA o objęcie programem leczenia odwykowego, - liczba osób, wobec których został wydany zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym lub zbliżania się do niego oraz nakaz opuszczenia lokalu,	
3	Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, - realizowanie warsztatów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży w szkołach w obszarze przeciwdziałania przemocy, - realizowanie programów profilaktycznych w placówkach oświatowych dotyczących m. in. cyberprzemocy, - organizowanie szkoleń dla rodziców,	-liczba realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, - liczba przeprowadzonych warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, - liczba rekomendowanych i zrealizowanych programów profilaktycznych, - liczba przeprowadzonych szkoleń dla rodziców,	2025-2030

4	Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.	- prowadzenie szkoleń dla członków zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, - zintegrowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w ramach współpracy między przedstawicielami instytucji uczestniczących w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych.	- liczba przeprowadzonych szkoleń, - liczba osób biorąca udział w szkoleniach, - liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych.	2025-2030
---	--	--	--	-----------

VIII ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025-2030 adresowany jest do mieszkańców Nowego Dworu Mazowieckiego. W szczególności skierowany jest do osób doznających przemocy domowej (w tym: dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej oraz przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w razie wystąpienia zjawiska przemocy domowej.

IX REALIZATORZY PROGRAMU

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Nowym Dworze Mazowieckim na lata 2025-2030 mają charakter ciągły. Realizatorami programu są: Urząd Miasta Nowy Dwór Mazowiecki, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Komenda Powiatowa Policji, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy, placówki oświatowe,

placówki ochrony zdrowia oraz podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

X MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Realizacja zapisów programu będzie systematycznie monitorowana. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim na podstawie informacji gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny i uzyskiwanych od realizatorów programu.

W terminie do dnia 30 marca każdego roku Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawi Radzie Miasta roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w ramach sprawozdania z działalności Ośrodka.

XI FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Miasta Nowy Dwór Mazowiecki, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.